

Verslag Werksessie: Ondernemen met een beperking

Trekker: Diana Kole, Leon Bosch, Karin van Soest

Werksessieleider: Branko Hagen

Presentaties door: April Ranshuijsen (Sirius), Barbara van der Vaart (De Eigen Zaak), Ben Blommestein (De Kemphaan)

- het **beeld** wordt geschetst (middels de presentaties)

- Ondernemerschap door mensen met een beperking is nog lang niet vanzelfsprekend. Toch is het mogelijk, zo blijkt uit het ervaringsverhaal van April. Twee jaar geleden schreef ze haar ondernemingsplan en inmiddels heeft ze een start gemaakt met haar bedrijf "Sirius Theater en Multimedia Productions". Dit vereiste veel doorzettingsvermogen, inzet en overtuigingskracht, met name richting het UWV en het re-integratiebedrijf. Het beeld overheerst dat het opzetten en runnen van een eigen bedrijf door iemand in een rolstoel niet haalbaar is. Ook de huidige regelgeving zou niet meewerken. De nadruk blijkt vooral te liggen op wat allemaal niet kan in plaats van wat wel kan en kijken buiten de geijkte paden is er niet bij. Het lukt April uiteindelijk om zelf het eerste jaar van een particuliere theateropleiding te financieren en met succes te doorlopen. Hiermee is April in staat het UWV te overtuigen van haar ambitie en krijgt ze een aangepast bus als vervoersvoorziening, waarmee ze naar haar opleiding en naar werkafspraken kan gaan. In juni studeert ze af en kan ze zich volledig op Sirius richten. Volgens April is het volgende nodig om de stap naar ondernemerschap door mensen met een beperking makkelijker te maken: - Uitvoerende instanties maar ook de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst moeten (beter) op de hoogte zijn van de regelgeving (te veel tegenstrijdige berichten, van het kastje naar de muur gestuurd worden, negens krijg je relevante informatie op papier), - mensen met een beperking informeren over de mogelijkheden van het ondernemerschap en wat de relatie met je uitkering is (er heerst veel angst voor het verlies van de uitkering en dit is niet altijd terecht), - er moet soepelere regelgeving komen rond voorzieningen bij ondernemen met een beperking, - er moet gewerkt worden aan het creëren van een positievere beeldvorming rond mensen met een arbeidsbeperking.
- Vanuit "De Eigen Zaak" adviseert en begeleidt Barbara van der Vaart mensen die in een achterstandspositie verkeren (o.a. mensen in de bijstand) naar het zelfstandig ondernemerschap. Door uit te gaan van passies, talenten en activiteiten die voor iemand betekenis hebben blijkt het onmogelijke in veel gevallen toch mogelijk te zijn. Wel benadrukt ze dat het van groot belang is goed te kijken waar de markt behoefte aan heeft, alvorens een product en/of dienst te ontwikkelen. Wat wil die markt en hoe kan hier optimaal op aangesloten worden? De kwaliteit van het product moet goed zijn, ook als het gemaakt is door iemand met een beperking. Daar mag geen

onderscheid in gemaakt worden. Haar ervaring is dat mensen verrassende resultaten kunnen boeken als ze iets doen waar ze echt voor gaan. Bovendien leidt het tot meer zelfvertrouwen als blijkt dat iemand in zijn eigen onderhoud kan voorzien.

- Ben Blommestein geeft leiding aan de medewerkers van Leerwerkbedrijf "De Kemphaan" in Almere. Aan de hand van een DVD laat hij zien hoe een aantal van de medewerkers onder begeleiding als ondernemer werken door producten van hout te maken, deze te verkopen en met het verdiende geld te investeren in benodigde materialen en nieuw gereedschap. Een mooie en werkbare constructie, alhoewel het nog mooier zou zijn wanneer de ondernemers er zelf een deel van hun eigen inkomen mee zouden kunnen verdienen. Met het oog op de belasting is dit, althans in deze vorm, niet mogelijk. De omgeving van De Kemphaan is stimulerend en uitdagend en er wordt veel gedaan om de samenleving (potentiele klanten) naar binnen te halen; een goed voorbeeld van zgn. "omgekeerde integratie".

- de **fictie** wordt bepaald

(welke fictie (spanningsveld) wordt bepaald en hoe omschreven, relatie praktijk, Nederlandse wet en het VN verdrag)

- Er worden twee aparte werelden onderscheiden: die van werknemer en die van werkgever.
- Het verstrekken van voorzieningen aan ondernemers met een beperking kan het risico op oneerlijke concurrentie tussen ondernemers met en zonder arbeidsbeperking vergroten. Waar ligt de grens?
- Het is belangrijk dat het ondernemerschap als een kans en/of als een keuze gezien wordt ("als je er voor kiest is het een kans"). Niet als optie als de kans op de arbeidsmarkt klein is (gelijkwaardig alternatief aan reïntegratie). Het ging soms ook over de gelijke behandeling van ZZP-ers + die van mensen met een beperking die dat willen zijn.
- Ondernemen gaat om passie en om vakmanschap. **DE** zzp-er bestaan niet; ook die met een beperking niet. Begeleiden naar ondernemerschap vraagt altijd om maatwerk.
- Uitsluiting is een subtiel mechanisme. We moeten er voor zorgen dat instanties mensen met een beperking niet beroven van hun kracht, door nog meer barrières op te werpen (door het laten blijken van te weinig vertrouwen in de haalbaarheid van de plannen).
- Zijn de geldende regels wel doeltreffend en ondersteunen ze mensen met een beperking wel? Of zit de knel in de toegangscriteria om aanspraak te maken op die regels?
- Het UWV doet aan systeem denken, terwijl de persoon met een beperking een stap vooruit wil maken. Hoe kun je dan toch nog maatwerk bieden en er bijvoorbeeld voor zorgen dat iemand zijn uitkering niet meteen verliest? Dit vraagt om creativiteit.
- Het ondernemerschap zou je niet alleen als een kans moeten zien; in sommige gevallen is ondernemen het enige alternatief, omdat werken in loondienst niet lukt.
- Samenwerking tussen uitvoerende instanties (o.a. gemeenten en UWV) is noodzakelijk om te voorkomen dat mensen met een arbeidsbeperking tussen de mazen van de wet vallen.

- Onder mensen met een beperking die de ambitie hebben om te ondernemen heerst de angst voor het verliezen van hun uitkering.

- de **analyse** wordt gemaakt

(Hoe komt het dat er een verschil is tussen de praktijk, de wet en het VN-verdrag)

- De beeldvorming verdient in elk geval de nodige aandacht om het ZZP-schap voor mensen met een beperking te bevorderen. Dit wordt gezien als voorwaarde om ook de attitude van professionals (uitvoerders en professionals) en de mensen zelf te veranderen.

- **Wat** is/zijn een mogelijke oplossingen

Er moet een netwerk komen met een communicatiefunctie. Het laatste om de inspirerende voorbeelden te kunnen verspreiden tbv een betere beeldvorming. Vooral UWV is een targetgroep, maar ook : KvK, belastingdienst, IMK, gemeenten. De doelgroep zelf en hun omgeving (sociaal of professioneel).

Verder ook om ZZP-schap voor mensen met een beperking te agenderen.

- **Hoe** kunnen we dit oplossen (middels welke acties/aanbevelingen etc)

- Niet helder geworden wat precies de vorm van organisatie (niet kenniscentrum, maar netwerk) zal moeten zijn.

- **Wat (welke stappen)** gaat iedereen in de komende periode **doen** (actieplanning).
De resultaten van de uitgevoerde acties vormen de input voor de tweede werkconferentie (aan de slag, en wat heeft het voor effect/resultaat)

1. FNV Zelfstandigen neemt de stellingen die in deze werksessie zijn geformuleerd mee in het overleg met het UWV (ook m.b.t. tot Wajong)

2. De Eigen Zaak/Victualia gaat in overleg met de Wesseling Groep om te kijken of ze samen iets op kunnen zetten.

3. En De Buurt gaat i.s.m. Start Foundation een netwerk opzetten voor zelfstandig ondernemers.

4. Computerhulp Online en andere ondernemers gaan laten zien dat ondernemen met een beperking mogelijk is door zelf het goede voorbeeld te laten zien.

5. De vertegenwoordiger van KvK gaat dit onderwerp bespreekbaar maken op het eigen KvK. Als er een aanpak is die lukt, is dat mogelijk een aanpak die ook bij andere KvK's kan slagen.

6. De vertegenwoordiger van PZO gaat na in hoeverre er punten zijn die in het SER-adviestraject (gaat over de sociale zekerheid van ZZP-ers in het algemeen) meegenomen kunnen worden. Het zgn uren criterium is er daar een van maar dat is al verbeterd. En de samenwerking UWV/belastingdienst is een punt (is overigens niet specifiek tbv mensen met beperking)